

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด เป็นโรคหัวใจที่มีความผิดปกติของโครงสร้างของหัวใจรวมถึงความผิดปกติของหลอดเลือดที่ออกจากหัวใจด้วย ทำให้ผู้ป่วยมีอาการตั้งแต่แรกเกิดหรือมีอาการในระยะต่อมา

สาเหตุ

สาเหตุของโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด ส่วนมากร้อยละ 90 ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด แต่มีปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้หัวใจพิการแต่กำเนิด ดังนี้

1. มาจากมารดาาระหว่างตั้งครรภ์ เช่น มารดาอายุมากเกิน 35 – 40 ปี มีอัตราเสี่ยงสูงกว่ามารดาอายุน้อย การเจ็บป่วยของมารดา มารดาเป็นโรคเรื้อรังและไม่ได้รับการควบคุม เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง การเจ็บป่วยจากการติดเชื้อไวรัสที่สำคัญ คือ โรคหัดเยอรมัน ถ้าเป็นในช่วงครรภ์ 3 เดือนแรก มารดาที่ติดเชื้อเสฟติด เช่น บุหรี เหล้า หรือสิ่งเสฟติดอื่น ๆ การได้รับยาหรือรังสีขณะตั้งครรภ์อ่อน ๆ
2. จากตัวเด็กเอง เช่น มีความผิดปกติของโครโมโซม ตัวอย่างเด็กที่เป็นมองโกซิม หรือกลุ่มอาการดาวน์ จะมีโอกาสมีความพิการของหัวใจแต่กำเนิดได้ถึงร้อยละ 30 – 40 เด็กที่เกิดก่อนกำหนดจะมีหัวใจพิการแต่กำเนิดสูง

ชนิดของหัวใจพิการแต่กำเนิด

หัวใจพิการแต่กำเนิดมีหลายชนิด แต่อาจแบ่ง

ชนิดใหญ่ ๆ ได้ 2 ชนิด คือ ชนิด **ตัวเขียว** และ **ตัวไม่เขียว** หรือแบ่งเป็นชนิดที่มีอาการและไม่มีอาการก็ได้

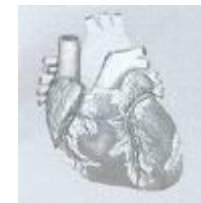
1. โรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่มีอาการ**ตัวเขียว** จะมีอาการเขียวโดยเฉพาะปลายมือ ปลายเท้าริมฝีปาก มาแต่กำเนิดหรือไม่ก็เดือนหลังคลอด ส่วนมากจะมีนิ้วมือหรือนิ้วเท้าปุก ๆ ปีกจมูกบาน ที่พบบ่อยคือพวกที่มีรูรั่วที่ผนังกันระหว่างห้องล่างของหัวใจ ร่วมกันกับการตีบของทางออกของห้องล่างขวา นอกจากนั้นเป็นพวกที่มีหลอดเลือดแดงใหญ่ของหัวใจสลับที่กัน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้
 - มีชนิดเขียวและมีเลือดไปปอดน้อย ผู้ป่วยมักมีอาการเขียว ไม่มีอาการเหนื่อยหอบ นอกจากเกิดภาวะอะน็อกสิกสเปิล (Anoxic spell = ภาวะกรดคั่งในร่างกายจนมีอาการเหนื่อยมากกะทันหัน)
 - อาการเขียวและมีเลือดไปปอดมาก ผู้ป่วยมักมีอาการเขียวและมีภาวะหัวใจวายร่วมด้วย แต่ไม่เกิดภาวะอะน็อกสิกสเปิล

2. โรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่ไม่มีอาการ**ตัวเขียว** ที่พบบ่อย คือ พวกที่มีช่องโหว่ที่ผนังกันระหว่างห้องล่างของหัวใจและพวกที่มีช่องโหว่ที่ผนังกันระหว่างห้องบนของหัวใจและหลอดเลือดทางลัดนอกหัวใจไม่ปิดและลิ้นหัวใจตีบ

อาการโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

1. เหนื่อยง่ายหายใจเร็ว
 2. คุณนมแล้วหอบเหนื่อยต้องพักบ่อย ๆ และต้องใช้เวลานาน
 3. เกิดภาวะปอดอักเสบได้ง่าย
 4. น้ำหนักตัวขึ้นช้า เด็กจะตัวเล็กผิดปกติ
 5. เหงื่อออกมากผิดปกติ โดยเฉพาะหน้าผาก ใบหน้า บางรายมีอาการเขียวเมื่อมีกิจกรรมมากขึ้น
- อาการที่พบขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรค บางรายอาจไม่มีความผิดปกติเลย ในขณะที่บางรายมีอาการรุนแรงและเป็นสาเหตุที่สำคัญทำให้เสียชีวิตเนื่องจากความผิดปกติของหัวใจและหลอดเลือดมีมากจนไม่สามารถปรับตัวให้อยู่ได้หลังคลอด หรือบางรายอาจมีโรคแทรกทำให้อาการทางหัวใจเลวลงจนเสียชีวิต หรือบางรายอาจได้รับการรักษาที่ไม่ถูกต้องทันท่วงที จนเป็นเหตุให้เสียชีวิตได้

การเจริญเติบโต เด็กโตช้า แคระแกร็น
เจ็บป่วยบ่อย ควรให้คุณนที่มีแคลอรีสูงและให้บ่อย ๆ
ครั้งละน้อย ๆ และหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ผู้ที่เป็นหวัดหรือ
เจ็บป่วยอื่น ๆ

การป้องกันไม่ให้เกิดโรคหัวใจ พิการแต่กำเนิด

1. ป้องกันปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น
2. มีการวางแผนครอบครัวที่ดี รวมทั้งการรักษา
สุขภาพทางกายและทางใจของมารดา
3. ดูแลภาวะโภชนาการให้ได้รับสารอาหารที่ครบ
ส่วน
4. ควรหลีกเลี่ยงการใช้ยาที่อาจจะเป็นอันตรายต่อ
ทารก
5. หลีกเลี่ยงการฉายรังสีหรือกัมมันตรังสีอื่น ๆ
โดยเฉพาะในช่วง 3 - 4 เดือนแรกของอายุครรภ์
6. หลีกเลี่ยงการเข้าที่ชุมชน ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อ
การติดเชื้อโรคทั้งไวรัสและแบคทีเรีย
7. สตรีควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันหัดเยอรมัน
ตั้งแต่วัยเด็กหรือก่อนการมีครรภ์
8. หลีกเลี่ยงการมีบุตรเมื่อมีอายุมาก

มารดาที่เคยมีบุตรเป็นโรคหัวใจหลายคน หรือ
มีความผิดปกติทางโครโมโซม ควรปรึกษาสูตินารีแพทย์
แต่เนิ่น ๆ เพื่อพิจารณาการตรวจพิเศษให้ทราบระหว่าง
การมีครรภ์ได้ 18 - 20 สัปดาห์จะช่วยวินิจฉัยได้
การรักษา มี 3 วิธี คือ

1. รักษาด้วยยา ในรายที่มีอาการของโรคหัวใจวาย
เช่น ยาขับปัสสาวะ ยาขยายหลอดเลือด ยาเพิ่ม
ประสิทธิภาพการทำงานของหัวใจ
2. รักษาทางสายสวนหัวใจ เช่น การขยายลิ้น
หัวใจด้วยสายสวนที่มีลูกโป่งส่วนปลาย การปิด
หลอดเลือดเกินด้วยขดลวดสปริงขนาดเล็กหรือ
ใช้เครื่องมือปิดรอยโหว่
3. การผ่าตัด เพื่อแก้ไขความผิดปกติหรือบรรเทา
อาการ เช่น ปิดรูรั่วที่ผนังหัวใจ การตัดต่อ
หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงปอด

โรคหัวใจพิการ แต่กำเนิด

สาระน่ารู้จาก : ห้องตรวจหัวใจ

เผยแพร่โดย งานคลินิกโรคหัวใจ
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
จังหวัดนครสวรรค์
โทร.056-219888 ต่อ 1106
ผลิตโดย กลุ่มงานสุขศึกษา